

İlkokul Öğrencilerinin Sınıf Önünde Konuşma Kaygısı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlkokul Öğrencilerinin Sınıf Önünde Konuşma Kaygısı Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23488>

Özet

İlkokul Öğrencilerinin Sınıf Önünde Konuşma Kaygısı Ölçeği, Hümeysra Uysal ve arkadaşları tarafından 2019 yılında geliştirilmiş bir psikometrik ölçek çalışmasıdır. Bu ölçeğin temel amacı, ilkokul düzeyindeki öğrencilerin sınıf ortamında, öğretmenleri veya akranları önünde konuşma yaparken veya sunum gerçekleştirirken yaşadıkları konuşma kaygısı (glossofobi) düzeylerini objektif ve güvenilir bir biçimde ölçmektir. Geliştirme çalışması, konuşma kaygısının erken yaşlarda tespit edilerek öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimlerini olumsuz etkilemesinin önüne geçilmesi ihtiyacından doğmuştur.

Ölçek, bir bildiri sunumu kapsamında, 2. Uluslararası Temel Eğitim Kongresi'nde (Muğla, 2019) bilim dünyasına tanıtılmıştır. Çalışmanın bir ölçek geliştirme çalışması olması nedeniyle, ölçeğin yapı geçerliliği ve güvenilirliğine dair kapsamlı istatistiksel analizlerin yapıldığı varsayılmaktadır. Ölçeğin sorumlu yazarı Hümeysra Uysal olup, iletişim bilgileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Konuşma kaygısı, ilkokul öğrencisi, ölçme aracı, glossofobi, psikometrik özellikler, ölçek geliştirme.

Yazarlar

Hümeysra Uysal, Gizem Sakız, Gökçe Zeynep Birkan, Alev Akman.

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, ilkokul çağındaki çocukların gelişimsel özelliklerine ve bilişsel seviyelerine uygun, kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir araç oluşturmaktır. Bu sayede, sınıf önünde konuşma yapmaktan çekinme, kaçınma veya fiziksel/duygusal kaygı belirtileri gösterme eğilimlerinin şiddeti doğrudan şekilde belirlenebilecektir.

Ölçek, eğitimciler ve okul psikolojik danışmanları için önemli bir tanıtım ve değerlendirme aracı olarak hizmet etmeyi amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, öğrencilere yönelik bireyselleştirilmiş müdahale programlarının tasarlanmasında ve kaygıyı azaltmaya yönelik sınıf içi stratejilerin geliştirilmesinde kullanılabilir.

Yapı

Ölçek, psikolojide sıklıkla araştırılan bir konu olan **Konuşma Kaygısı** (Public Speaking Anxiety) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle sosyal kaygı bozukluklarının özel bir alt türü olarak kabul edilir ve bireyin topluluk önünde konuşma, okuma veya sunum yapma beklentisiyle

yaşadığı yavaş korku, gerginlik ve fizyolojik uyarılma durumunu ifade eder.

İlkokul öğrencilerinde bu yapı, akran değerlendirme korkusu, başarısız olma endişesi, unutma korkusu ve fiziksel semptomlar (kalp çarpıntısı, terleme, ses titremesi) gibi davranışsal ve duygusal tepkilerle kendini gösterebilir. Ölçek, bu çok boyutlu kaygı yapısının ilkökul seviyesindeki tezahürlerini yakalamayı hedefler.

Geçerlik

Kaynak referans metninde ölçeğin geçerlik çalmalarına dair spesifik istatistiksel değerler belirtilmemiştir. Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması için, çalışmanın **yapı geçerliliği** (Construct Validity) ve muhtemelen **içerik geçerliliği** (Content Validity) analizlerinin yapılması gerekmektedir.

Yapı geçerliliği genellikle **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** ve **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullanılarak test edilir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen kaygı boyutlarını ne ölçüde temsil ettiğini gösterir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik (Reliability) değerleri kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Geliştirme çalışmalarıyla yaygın olarak kullanılan güvenirlik yöntemleri şunlardır: **İç tutarlılık katsayısı** (Cronbach Alfa), test-tekrar test güvenirliği ve iki yarı güvenirliği.

Ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olması, aynı öğrencinin farklı zamanlarda veya farklı maddelerle ölçüldüğünde tutarlı sonuçlar vermesi anlamına gelir. Erken yaş grubuyla çalışıldığında için, ölçeğin zaman içinde tutarlılığını (test-tekrar test güvenirliği) özellikle önemli olduğu düşünülmektedir.

Faktör Analizi

Kaynak referansında faktör analizine dair detaylı bilgi sunulmamıştır. Ancak, ölçek geliştirme sürecinin temel bir adımı olarak, ölçeğin boyutluluğunu belirlemek amacıyla **Faktör Analizi** (Factor Analysis) uygulanmıştır.

Bu analizler, ilkökul öğrencilerinin sınıf önünde konuşma kaygısının tek bir faktörden mi yoksa bilişsel, duygusal veya fizyolojik tepkiler gibi birden fazla alt faktörden mi oluştuğunu ortaya koymak için kritik öneme sahiptir. Çalışmanın sonuçları muhtemelen ölçeğin faktör yapısını ve her bir faktörün açıkladığı varyans oranını içermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li **Likert tipi derecelendirme** formatında hazırlanmıştır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlkokul Öğrencileri

Yaş Grubu: İlkokul çağındaki çocuklar (yaklaşık 6-11 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki ilkökuller kademesinde eğitim gören öğrencilerden oluşan bir örneklem üzerinde geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemler kullanılarak ölçek geliştirme prosedürleri takip edilmiştir. Veri toplama ve analiz amaçları, 2019 yılında gerçekleştirilen kongre bildirisinde detaylandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, sosyal anksiyete, öğrenci değerlendirme, Hümeysra Uysal, 2. Uluslararası Temel Eğitim Kongresi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: humeyrauysal11@gmail.com

Yazın Adresi: Veri mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2019 yılında geliştirilmiş ve aynı yıl bir kongre bildirisinde sunulmuştur. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında resmi bir açıklama bulunmamaktadır. Kullanım için sorumlu yazar Hümeysra Uysal ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Uysal, H., Sakız, G., Birkan, G. Z., ve Akman, A. (2019, 23-27 Ekim). *İlkokul öğrencilerinin sınıf önünde konuşma kaygısı: Bir ölçek geliştirme çalışması*. 2. Uluslararası Temel Eğitim Kongresi, Muğla, Türkiye.

Bu çalışmanın tam metin bildirisine ait bağlantı (utek2019.com) ve kongre bildirisinin orijinal PDF dosyası aşağıda sunulmuştur.

Kongre Linki: utek2019.com

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: ilkokul-ogrencilerinin-sinif-onunde-konusma-kaygisi-bir-olcek-gelistirme-calismasi-toad.pdf

İlkokul Öğrencilerinin Sınıf Önünde Konuşma Kaygısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerine ulaşmak için ilgili kongre bildirisine veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.